

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра «Іноземна філологія та переклад»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарного факультету

Микола ДЄДКОВ

2024 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК9 Переддипломна практика (стажування)

освітня програма (спеціалізація) «Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська»

спеціальність 035 Філологія

галузі знань 03 Гуманітарні науки

ступінь вищої освіти магістр

2024 рік

програма з дисципліни «Переддипломна практика (стажування)»

спеціальності 035 Філологія

освітня програма (спеціалізація) «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Розробник: Анатолій ПРИХОДЬКО, професор кафедри «Іноземна філологія та переклад»,
доктор філологічних наук, професор

Програма погоджена:

В.о. завідувачки кафедри
«Іноземна філологія та переклад»

Гарант освітньої програми

Наталія ЖУКОВА
_____ 2024

Анатолій ПРИХОДЬКО
_____ 2024

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету
(найменування факультету)

Протокол від «21» серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Микола ДЄДКОВ
_____ 2024

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	9	
Модулів	1	1
Змістових модулів		
Семестр	3	3
Загальна кількість годин	270	
із них аудиторних:		
лекції:		
практичні:	-	-
лабораторні:	-	-
семінарські	-	-
Самостійна робота	270	
Індивідуальні завдання	-	-
Курсова робота (проект)	-	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Переддипломна практика (стажування) /ПДП/ здобувачів другого (магістерського) рівня філологічної освіти є завершальним етапом їх практичної підготовки, дотичним до теоретичного. Вона проводиться після засвоєння програм теоретичного блоку ОПП для узагальнення й удосконалення загальних і фахових компетенцій та набуття професійного досвіду, необхідного для самостійної трудової діяльності.

Метою ПДП (стажування) є набуття студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та напрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань у сфері філології, добір емпіричного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи, формування вмій і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел, поглиблення навичок перекладацької або набуття навичок викладацької діяльності.

Будучи пов'язаною з підготовкою кваліфікаційної роботи (КВР), удосконаленням навичок перекладацької і/або набуттям навичок викладацької діяльності, ПДП (стажування) спрямована на подальше формування й закріплення професійно орієнтованих мовленнєвих компетенцій здобувачів вищої освіти для забезпечення ефективного професійного спілкування в академічному та професійному середовищах.

3. ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основними **завданнями** освітнього компоненту є:

- двосторонній переклад технічних текстів, запропонованих роботодавцем.
- закріплення набутих навичок науково-дослідної роботи (аналіз явищ, висування гіпотези, аргументованість її доведення, логічність, послідовність, узагальнення спостережень, формулювання висновків);
- апробація напрацьованих результатів роботи над КР (доповіді на конференціях різних рівнів, підготовка наукових статей і тез, виступ на конференції тощо);

Під час проходження ПДП (стажування) студенти повинні зібрати необхідну для виконання КР теоретичну інформацію та емпіричний матеріал, аналітично їх опрацювати і виконати чорновий варіант одного із розділів КР.

4. ПРЕ- І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення дисципліни є успішне засвоєння курсів, які складають базову мовну, мовознавчу та перекладознавчу підготовку, що охоплює первинні (вступ до мовознавства, теоретична фонетика, теоретична граматики, лексикологія) та вторинні (історія мови, стилістика, термінознавство, перекладознавство) лінгвістичні дисципліни, практичний курс першої та другої іноземної мови. Загальні та фахові компетенції, а також знання і навички, набуті під час опанування цих дисциплін, будуть корисні впродовж всього подальшого навчання – зокрема, для написання курсової та кваліфікаційної роботи магістра, для підготовки тез наукових доповідей і наукових статей.

5. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до Стандарту Вищої освіти та освітньо-професійної програми здобувач другого (магістерського) рівня вищої філологічної освіти має набути і/або поглибити під час проходження ПДП (стажування) певних компетентностей.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу і

міжкультурної комунікації у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення наукових досліджень і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-5 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК-6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК-7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень

СК-9. Володіння двома іноземними мовами відповідно до загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR): рівень C1 для першої (англійська) мови, рівень B2 – для другої мови.

СК-10. Здатність здійснювати двосторонній (усний і письмовий) переклад з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну з огляду на коректне використання лексико-граматичних трансформацій.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-2. Упевнено володіти державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН-3. Застосовувати сучасні методики й технології для успішного та ефективного здійснення професійної діяльності, забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН-5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН-6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН-7. Аналізувати, порівнювати й класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН-10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН-11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого та літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН-12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН-13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН-14. Створювати, аналізувати та редагувати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН-15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН-16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН-17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

ПРН-18. Володіти культурою мовленнєвої поведінки, яка включає в себе уміння здійснювати самостійну побудову письмових і усних текстів різної спрямованості і навички здійснення аргументованого, доцільного та коректного доведення власної думки, позиції.

ПРН-19. В опорі на володіння іноземними мовами відповідно до загальноєвропейського стандарту CEFR і на належне володіння перекладацькими трансформаціями професійно здійснювати двосторонній (усний і письмовий) переклад текстів різних жанрів і стилів.

ПРН-20. Володіти основними технологіями комп'ютерної обробки текстів, навичками редагування та постредагування текстів перекладу, а також робити реферування технічних текстів двома іноземними мовами.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Переддипломна практика (ПДП), або стажування є невід'ємною складовою процесу підготовки здобувачів вищої філологічної освіти другого (магістерського) рівня. Вона розглядається як форма адаптації студентів до умов та характеру майбутньої професійної діяльності.

Переддипломна практика базується на основних концептуальних засадах проведення науково-дослідної й перекладацької практики студентів НУ «Запорізька політехніка» та є обов'язковим компонентом навчання при здобутті кваліфікаційного рівня «магістр філології» і має на меті набуття, поглиблення та удосконалення компетентностей і навичок самостійного науково-дослідного пошуку.

Переддипломна практика – один із завершальних етапів у підготовці висококваліфікованих фахівців у сфері міжкультурної комунікації та перекладу. Під час ПДП студент має можливість не тільки поглибити теоретичні знання та практичні навички, набуті у процесі теоретичного навчання, а й отримати і опрацювати додатковий матеріал, необхідний для виконання кваліфікаційної роботи (КВР).

ПДП сприяє розвитку у студентів здатності компетентного прийняття рішень у реальних ситуаціях, оволодіння сучасними методами і формами науково-дослідної діяльності.

Переддипломна практика за ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно)» складається з двох частин: науково-дослідної та прикладної та перекладацьку.

Науково-дослідна частина ПДП передбачає:

- завершення роботи над формулюванням теми і плану КР, а також над об'єктом, предметом, метою і завданнями КР;
- ознайомлення з науково-інформаційними джерелами з обраної наукової проблеми та формування бібліографічного переліку джерел,
- завершення роботи з добору й систематизації емпіричного матеріалу;

- виконання огляду спеціальної літератури та бібліографічних джерел з наукової проблеми за об'єктом і предметом КР;
- опис методики виконання пошукових робіт за темою КР;
- підготовка інтелектуальної продукції (тези, статті) до друку (за необхідності);

Перекладацька частина ПДП передбачає такі кроки:

- ознайомлення з термінологічною специфікою певної професійної галузі: технічна документація (специфікація, стандарти, технічний протокол, технічні умови, патенти); ділова документація (пропозиція, контракт, запит, угода, зобов'язання, гарантії, ліцензії, акредитив, вексель, коносамент, фінансові звіти); матеріали науково-технічних і популярних видань (статті, рекламні тексти);

- надання переліку документів, які були безпосередніми об'єктами перекладу під час проходження практики, зазначаючи їх об'єм (умовних сторінок чи кількість знаків);

- переклад 3-5 спеціальних текстів з тематики підприємства або тематики КР магістра (переклад повинен бути представлений у роздрукованому і електронному вигляді та надаватися разом із текстом оригіналу / його копією).

Зміст ПДП відображається в індивідуальному графіку, який ведеться за формою (Додаток Б) з дотриманням визначених у ньому термінів виконання.

Магістрант здійснює відмітки та записує зміст і обсяг виконаних робіт, а також їх результати протягом всієї практики. Фактичне виконання засвідчують науковий керівник практики від кафедри з відміткою про вчасність представлення відповідних матеріалів / документації.

7. ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

№ тижня	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
№1.	30					30	30					30
№ 2.	30					30	30					30
№ 3	30					30	30					30
№ 4.	30					30	30					30
№ 5.	30					30	30					30
№ 6.	30					30	30					30
Усього годин	270					270	270					270

8. ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА ЇХ ОРІЄНТОВНИЙ ЗМІСТ

немає

9. МЕТОДИ І ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю є: усна співбесіда, письмовий запит, графічний, програмований контроль (на підприємстві), практична перевірка, а також методи самоконтролю і самооцінки. Контроль роботи здобувачів під час ПДП здійснюють: 1) завідувач кафедри, 2) наукові керівники КвР, керівники практики від кафедри (3) і від підприємства (4) упродовж всього її шеститижневого періоду. Моніторинг сану проходження

практики мають сприяти дві загальні конференції – установча та підсумкова, а також колоквиуми для практикантів безпосередньо на підприємстві. Сумарний результат містить 100 балів.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Зміст роботи, що оцінюється	Бали
1) Оцінювання теоретичної підготовки: знання предмета, володіння матеріалом, обізнаність у методології та методиці наукових досліджень.	10
2) Оцінювання проявлених особистісних характеристик (дисциплінованість, ініціативність, обов'язковість цілеспрямованість, організованість, тощо).	10
3а) Оцінювання процесу проходження практики: - результативність і ступінь (у %) підготовки матеріалів для виконання КР; - наявність підготованих інтелектуальних продуктів для подання до друку (тези, статті), наявність доповідей;	25
3б) Оцінювання процесу проходження практики: - якість перекладу технічної документації	25
4) Оцінювання звітної документації: - оформлення звіту з обов'язковою інформацією про ступінь підготовки КР, - оформлення індивідуального графіка (індивідуального завдання), - оформлення щоденника, - оформлення перекладу технічної документації	20
5) Своєчасність подання звітної документації	15
6) Захист результатів практики	5
Загальна сума балів	100

У разі неподання звіту чи інших обов'язкових документів або отримання незадовільної оцінки за результатами захисту стажування магістрант має право на повторний захист протягом 30 днів семестру після проведення підсумкової конференції. У разі остаточної незадовільної оцінки вирішується питання про неможливість його подальшого навчання.

12. ПОЛІТИКА КУРСУ

Під час практики студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності, самостійно виконувати поставлені завдання, дотримуватися норм законодавства про авторське право; не запізнюватися на робоче місце і не порушувати графік стажування без поважних причин; самостійно і наполегливо оволодівати досвідом наставників; надавати достовірну інформацію про результати власної стажувальної діяльності; бути терпимими і доброзичливими до однокурсників і колег; вчасно та в повному обсязі надавати звітну інформацію.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Наказ МОН № 871 від 20. 06. 2019 р.

2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (Наказ МОН № 93 від 08.04.1993);
3. Методичні рекомендації щодо складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України, (Наказ МОН № 31-5/97 від 14.02.1996 р.).
4. Положення про проведення практики студентів НУ «Запорізька політехніка» (Наказ № 238 від 30.08.2019 р).
5. Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка». Укл. Беліков С.Б. та ін. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.
6. Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно)». – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка. 2022.
7. Методичні вказівки до переддипломної практики для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньою програмою «Германські мови та літератури (переклад включно)» / Укл. А.М. Приходько. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 26 с.

13. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНОЇ, НАУКОВОЇ ТА ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Підбір індивідуальний

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Репозитарій НУ «ЗП» <http://eir.zp.edu.ua/handle/123456789/386>
2. Бібліотека НУ «Запорізька політехніка» <http://library.zp.edu.ua/>
3. Електронна наукова бібліотека URL: <http://scintific.narod.ru/literature.htm>